

2 בספטמבר 2025

לכבוד
vaadatglz@gmail.com

חברי הוועדה המייעצת,

הנדון: מענה לקול קורא בנושא פעילות תחנת הרדיו של גלי צה"ל

מבוא

פנייה זו נשלחת אליכם מטעם מכון זולת לשוויון וזכויות אדם, במענה לקול קורא שפורסם על ידכם ביום 25.8.2025, שבמסגרתו הוזמן הציבור להביא בפני שר הביטחון לעניין "מודלי ההפעלה של התחנה" ו"אופן צה"ל, וזאת לצורך גיבוש המלצות בפני שר הביטחון לעניין "מודלי ההפעלה של התחנה" ו"אופן ההפעלה המיטבי". הקול הקורא הזמין את הציבור להביע עמדתו, בין היתר, לעניין מודל ההפעלה הראוי לגלי צה"ל, התכנים שראוי שישודרו בתחנת רדיו צבאי, והשפעות גלי צה"ל וגלגל"צ על שוק הרדיו בכלל.

לצד זאת, מפרסומים שונים שהופיעו בעיתונות בעת האחרונה עולה החשש כי הנושאים שלגביהם התבקשה הוועדה להמליץ לשר הביטחון רחבים יותר מאלה שצוינו במסגרת הקול הקורא, ונוגעים גם לאפשרות של סגירת גלי צה"ל, העברת התחנה לידי ניהול גוף אזרחי, או איחודה עם גוף תקשורת חיצוני.¹

ככלל, הנושאים שלגביהם אמורה הוועדה לגבש המלצות עוסקים בסוגיה לגיטימית, אשר עלתה לדיון במהלך השנים על ידי וועדות שונות. יחד עם זאת, הנסיבות הקיימות בעת הנוכחית (שעליהן נעמוד להלן) מעלות חשש משמעותי כי הקמתה של הוועדה מהווה עוד חוליה בשרשרת מאמצי הממשלה לחיסולו של השידור הציבורי בישראל, ונועדה לשמש לצורך הכשרת הקרקע להגשמת מטרות פוליטיות-שלטוניות, שעיקרן פגיעה בתקשורת החופשית והעברת התדרים המשמשים את גלי צה"ל לידי מפעילי תחנות רדיו פרטיות אשר השלטון חפץ ביקרם. מימוש מטרות אלה יגרום פגיעה ממשית במשטר הדמוקרטי בישראל.

בנסיבות אלה על הוועדה המייעצת להימנע מלדון בסגירת תחנת גלי צה"ל, ומלתת את ידה להגשמת מטרות פוליטיות שיפגעו בתקשורת החופשית ובדמוקרטיה הישראלית.

נעמוד להלן על הדברים בהרחבה.

הממשלה פועלת לפגיעה בשידור הציבורי ולהעברת התדרים המשמשים אותו לגורמים פרטיים
הממשלה הנוכחית עושה מאמצים לפגוע בתקשורת החופשית בכלל ובשידור הציבורי בפרט, ולהעברת התדרים המשמשים אותו לידי גורמים פרטיים הפועלים למטרות מסחריות. אין מדובר

¹ וואלה ברנד'ה, [שוב, סגירת גל"צ על הפרק. פרשן ערוץ 14 יעמוד בראש ועדה של כ"ץ](#), וואלה (8.6.2025).

בפרשנות או דעה, אלא בעובדה המוצהרת על ידי גורמים בממשלה ועל ידי חברי כנסת רבים הפועלים, הלכה למעשה, כשלוחים עבודה.

עם מינויו של שר התקשורת שלמה קרעי יצא השר בהתבטאויות רבות שלפיהן "הציבור לא צריך לממן ערוץ מסוים", ולכן "לא צריך להיות שידור ציבורי".² בכלל כך השמיע שר התקשורת טענות שונות ביחס לתאגיד השידור הציבורי והבהיר עמדתו שלפיה יש לסגור אותו וכי "שידור ציבורי זה דבר פסול".³ הצהרת כוונות זו מדאיגה במיוחד לאור חשיבותו של השידור הציבורי במדינות דמוקרטיות וקיומו ארוך השנים בישראל. כבר בחודש אוגוסט 2023 פרסם מכון זולת מסמך רחב היקף שהתמקד בשידור הציבורי בישראל, ניתח את תפישתו הכוללת של משרד התקשורת ביחס לתפקידו, והזהיר מפני העתיד לבוא.⁴

ואכן, כחלק ממאמצי הממשלה לסגירת השידור הציבורי הונחו בכנסת לא מעט הצעות חוק פרטיות, כולן בחסות ובתמיכת הממשלה, אשר נועדו להגשים את מטרותיה. נעמוד להלן על העיקריות שבהן.

- בהצעת חוק הפרטת תאגיד השידור הציבורי הישראלי, התשפ"ג-2022 (פ/176/25),⁵ אשר הוגשה על ידי חברת הכנסת טלי גוטליב מהליכוד, הוצע להביא לחיסול מוחלט של פעילות תאגיד כאן, באופן שיביא להפסקת האופי הציבורי של שידוריו, ויהפכם לשידור מסחרי לכל דבר ועניין, הכפוף למוטת כנפיו של רגולטור בעל זיקה פוליטית. במסגרת זו הוצע להקצות את תדרי הרדיו המשמשים את התאגיד לתחנות רדיו פרטיות בכיסוי ארצי.
- בהצעת חוק הפרטת גלי צה"ל, התשפ"ה-2024 (פ/5059/25),⁶ אשר הוגשה על ידי חבר הכנסת ניסים ואטורי מהליכוד, הוצע לסגור את התחנה ולהעמיד את משאבי התדר שלה למכרז להפעלת תחנת רדיו פרטית אשר תשדר בכיסוי ארצי.
- בהצעת חוק לשינוי מתכונת השידור הציבורי ולהסדרת שידורי רדיו ארציים (תיקוני חקיקה), התשפ"ה-2025 (פ/5585/25),⁷ אשר הוגשה על ידי חברת הכנסת גלית דיסטל אטבריאן מהליכוד, הוצע לחסל את שירותי החדשות של התאגיד בשפה העברית, לקצץ במספר תחנות הרדיו של התאגיד, להפעיל את רשת ב' כתחנה פרטית, ולהעניק רישיונות לשידורי רדיו בכיסוי ארצי.
- בהצעת חוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו (תיקון – הרחבת המגוון בשידורי הרדיו), התשפ"ד-2024,⁸ שהגיש ח"כ אלי דלל מהליכוד, הוצע לאפשר לשר התקשורת לאשר הרחבת

² רפאלה גויכמן, קרעי הגיש הצעת חוק להפרטת התאגיד: "לא צריך להיות שידור ציבורי" הארץ (6.12.22).

³ מערכת ICE, <https://www.ice.co.il/local-news/news/article/925143>, ICE (9.1.23).

⁴ איה ידלון, ד"ר אורנית קליין שגריר, פגיעה בתאגיד השידור הציבורי: טענות שגויות ומוטיבציות מוטעות, מכון זולת (29.8.2023).

⁵ הצעת חוק הפרטת תאגיד השידור הציבורי הישראלי, התשפ"ג-2022, מאגר החקיקה הלאומי – אתר הכנסת.

⁶ הצעת חוק הפרטת גלי צה"ל, התשפ"ה-2024, מאגר החקיקה הלאומי – אתר הכנסת.

⁷ הצעת חוק לשינוי מתכונת השידור הציבורי ולהסדרת שידורי רדיו ארציים (תיקוני חקיקה), התשפ"ה-2025, מאגר החקיקה הלאומי – אתר הכנסת.

⁸ הצעת חוק הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו (תיקון – הרחבת המגוון בשידורי הרדיו), התשפ"ד-2024, מאגר החקיקה הלאומי – אתר הכנסת.

כיסוי השידורים של תחנות הרדיו האזורי מחוץ לאזורי הזיכיון שהותרו להם, וזאת ללא מכרז או הליך שווינוני אחר.

- בהצעת חוק השידור הציבורי הישראלי (תיקון – תקציב תאגיד השידור הישראלי), התשפ"ד-2024 (פ/4736/25),⁹ אשר הוגשה על ידי ח"כ אביחי בוארון מהליכוד, הוצע לקבוע כי הממשלה תאשר את תקציבו של תאגיד כאן כחלק מתקציב המדינה, וזאת במטרה להבטיח שליטה ממשלתית-פוליטית על פעילותו של התאגיד ועל שידוריו, ובכלל כך להשפיע על התכנים המשודרים בו.

מדובר אפוא בשרשרת של הצעות חוק המיועדות לגרום לחיסולו המוחלט של השידור הציבורי – הן של התאגיד והן של גלי צה"ל – ולפגיעה ממשית בעצמאות כלי התקשורת הפועלים בישראל. כידוע, התדרים המשמשים לשידורי רדיו בכיסוי ארצי מהווים משאב מוגבל ומצומצם ביותר, והמכלול השלם של הצעות החוק האמורות מלמד באופן מפורש כי הממשלה מכוונת למהלך משולב שבו השידור הציבורי ייסגר כליל, וכל התדרים המשמשים אותו יוקצו לשידוריהן של תחנות רדיו פרטיות, אשר יפעלו, לראשונה בישראל, במסגרת של כיסוי כלל ארצי. זהו שינוי דרמטי והיסטורי, אשר עתיד לגרום לנזק בלתי הפיך לדמוקרטיה הישראלית.

אין לדון במעמד גלי צה"ל במנותק מיתר הפעולות לפגיעה בשידור הציבורי ובתקשורת החופשית

כאמור, אין זו הפעם הראשונה שבה נבחנת האפשרות לבצע שינויים בפעילותה של התחנה ואף לסגור אותה. מאז הקמת התחנה ב-1950 הנושא עלה לא אחת לדיון, כאשר בין היתר נבחנה השאלה אם נכון שהצבא יפעיל תחנת רדיו העוסקת בנושאים אזרחיים, ובפרט בנושאי אקטואליה המערבים סוגיות שיכולות לעמוד במחלוקת ציבורית.

הנושא שב ועלה לדיון רק לאחרונה, בשנת 2023, כאשר שר הביטחון דאז יואב גלנט הקים ועדה מייעצת לבחינת פעילותה של גלי צה"ל בראשות הרמטכ"ל הנוכחי, אייל זמיר.¹⁰ בסופו של התהליך אומצו המלצות הוועדה להימנע מסגירתה של התחנה או מהוצאתה ממערכת הביטחון, ולהותיר אותה במקומה הארגוני כיחידה צבאית. לעניין זה הוועדה ציינה את תרומתה העצומה של התחנה לשוק התקשורת הישראלי, וסברה כי יש בסגירת התחנה משום סיכון באובדן נכס צאן ברזל תרבותי.¹¹

ואולם, על אף הסמיכות הקרובה בזמן, מבקש שר הביטחון הנוכחי לשוב ולהעלות את הנושא על סדר היום, הפעם באמתלה כאילו הדבר נדרש "לאור הימשכות המלחמה אותה נושאים על גבם לוחמי הסדיר, הקבע והמילואים", משל היה בפעילות התחנה לפגוע במלחמה או בלוחמי הסדיר, הקבע והמילואים.

מעבר לכך שברור כי אין בין המלחמה המתמשכת דבר וחצי דבר עם פעילותה של תחנת גלי צה"ל,

⁹ הצעת חוק השידור הציבורי הישראלי (תיקון – תקציב תאגיד השידור הישראלי), התשפ"ד-2024, מאגר החקיקה הלאומי – אתר הכנסת.

¹⁰ יסמין גואטה, "סגירה או השתלטות? שר הביטחון הקים ועדה שתקבע את עתיד גל"צ", TheMarker (17.4.23).

¹¹ יסמין גואטה, "דו"ח הוועדה על גלי צה"ל, למרות התנגדות הרמטכ"לים, התחנה תישאר צבאית", TheMarker (4.2.24).

עולה חשש ממשי כי הכוונה הנוכחית לבחינת הנושא אינה עומדת בפני עצמה, אלא היא חוליה נוספת בשרשרת מהלכי הממשלה לפגיעה בתקשורת החופשית. דומה כי התכלית האמיתית להקמת הוועדה היא הכשרת הקרקע לחיסול השידור הציבורי, באופן שיחזק את השליטה והפיקוח של השלטון והדרג הפוליטי באמצעי המדיה בישראל. מאחר שהדרג הממשלתי-פוליטי אינו יכול כיום לשלוט על שידוריו ותכניו של השידור הציבורי – בין אם מדובר בשידורי התאגיד ובין אם מדובר בשידורי גלי צה"ל – הוא מבקש לבטלו כליל. מדובר בתכלית שנועדה למטרה פסולה, אשר יש בה להביא לפגיעה אנושה בדמוקרטיה בישראל ובזכויות היסוד לחופש הביטוי וחופש העיתונות.

במצב דברים זה אי אפשר לקיים דיון בחלל ריק במתכונת הפעילות הרצויה של תחנת גלי צה"ל, ויש לבחון את הסוגיה בשים לב למכלול הניסיונות לפגיעה בתקשורת, ולכלל ההשלכות שיהיו לניסיונות אלה על שוק התקשורת הישראלית בכלל ועל השידור הציבורי בפרט.

חשיבותו של שידור ציבורי במדינה דמוקרטית

שידורי הרדיו של גלי צה"ל הם שידור ציבורי לכל דבר ועניין, ואין חולק בדבר חשיבותם לתרבות ולשיח הציבורי בישראל.

אין צורך להכביר מילים על חשיבותה של תקשורת חופשית ועצמאית במדינה דמוקרטית, ככלי הכרחי לשמירה על חופש הביטוי וחופש העיתונות. ראוי להפנות לדברים שנאמרו לעניין זה בבג"ץ 2996/17 ארגון העיתונאים בישראל-הסתדרות העובדים הכללית החדשה נ' ראש הממשלה¹² (להלן: "בג"ץ התאגיד"), על ידי כב' השופט מלצר:

"...התקשורת מהווה גורם מאזן לכוחו של השלטון, ומבטיחה כי האחרון לא יפגע בעקרונות הדמוקרטיים. מלבד היכולת לפקח על הממשלה - התקשורת מבטיחה זרימה חופשית של מידע והשמעה תדירה של דעות שונות ומגוונות. היא מאפשרת לאזרחים רבים יותר להשתתף בתהליך הדמוקרטי תוך אספקת המידע הדרוש להם לשם כך [...] לבסוף, גופי התקשורת משמשים גם פלטפורמה לקיומו של חלק גדול ומרכזי של השיח הציבורי והפוליטי. גם בתקופתנו, שבה חלק משמעותי מהשיח האמור נערך ברשת האינטרנט – כוחה של העיתונות המסורתית ושל הרדיו והטלוויזיה והיותם במה לחלק נרחב של השיח הציבורי, הוא עדיין צורך קיים, ויש לכבדו. תקשורת חופשית היא, איפוא, הבמה שעליה מתקיים השיח הציבורי וככזאת היא גורם, אשר משמר, מקדם ומעצים אותו השיח."

הדברים נכונים ביתר שאת בכל הנוגע לשידור הציבורי, כאשר עיקר חשיבותו נעוצה ביכולתו לשדר שידורי חדשות ואקטואליה. כך נאמר לעניין זה בבג"ץ התאגיד:

"... שידור ציבורי, הכולל חדשות ואקטואליה, חייב להיות עצמאי ומשוחרר מהתערבויות ומאינטרסים פוליטיים וכלל זה משקף, בין השאר, זכות של הציבור. [...] שידור ציבורי מבוסס ובלתי תלוי הוא כלי חשוב לקיומו של שוק תקשורת מגוון, תוסס וביקורתי, שאיננו נושא פנים

¹² בג"ץ 2996/17 ארגון העיתונאים בישראל-הסתדרות העובדים הכללית החדשה נ' ראש הממשלה (23.1.2019).

לבעלי שררה, ממון או אינטרס. בהיותו כזה הוא שומר על הדמוקרטיה ועל ההשתתפות של אזרחי המדינה בעיצוב דמותה.

[...] נקל להבין כי התערבות שלטונית בגופי התקשורת, גם אם היא נעשית ברמה 'המוסדית', מתוך מטרה 'להתאים' את מבנהו של שוק התקשורת, כך שיתיישב עם אינטרסים של צד כזה או אחר במפה הפוליטית, מהווה למעשה, הכפפה אסורה של התקשורת, שאמורה להיות עצמאית – למאוויים של השלטון. התנהלות שכזו פוגעת בחופש העיתונות במובנו הרחב."

הדברים נאמרו אמנם בהתייחס לשידוריו הציבוריים של התאגיד, אך מובן כי הם נכונים ויפים גם לשידורי הרדיו של גלי צה"ל, שהם כיום שידור ציבורי לכל דבר ועניין.

על הקשר בין תקשורת חופשית לשמירה על זכות היסוד לחופש הביטוי עמד כב' השופט מזוז בבג"ץ התאגיד:

"שידור ציבורי הוא חיוני להבטחת אקלים אמיתי של חופש ביטוי. בחוקות רבות מעוגנת הזכות של הציבור לקבל מידע, ולא רק הזכות לחלוק מידע – כחלק מהזכות לחופש ביטוי. שידור ציבורי בלתי תלוי משמש גם כיכלב שמירה של הדמוקרטיה לחשיפת שחיתות ברשויות השלטון, ועל כן חיונית עצמאותו. כדי להבטיח מילוי תפקידיו אלה נדרשת כאמור אי תלות מהשפעות פוליטיות וכלכליות."

עולה אפוא כי על פי פסיקתו של בג"ץ השידור הציבורי הוא הכרחי לשמירה על חופש הביטוי וחופש העיתונות, ולשמירה על אופיה הדמוקרטי של מדינת ישראל, ופגיעה בו תהיה פגיעה בתקשורת החופשית ובמרקם הדמוקרטי בישראל – וספק אם תעמוד במבחני הפסיקה.

סיכום

מכון זולת מתנגד בתוקף לסגירת גלי צה"ל או לפגיעה בפעילות התחנה, ובנסיבות הקמתה על הוועדה להימנע מלדון בכך. כל בחינה של מתכונת הפעילות הנוכחית של התחנה צריך שתיעשה בשים לב לאינטרסים הפוליטיים והאנטי-דמוקרטיים של השלטון הנוכחי, המבקש לחסל כליל את השידור הציבורי ולפגוע בתקשורת החופשית, ולהביא בחשבון את השלכות ההרסניות שיהיו לכך על הדמוקרטיה בישראל.

בכבוד רב,

עינת עובדיה
מנכ"לית, מכון זולת

רון ריינגולד, עו"ד
מייצג מכון זולת